

Barn och skolnämndens arbetsutskott

§71

Dnr BSN 2023-535

Uppföljning av tillsyn fristående förskolor 2023 Beslut

Barn- och skolnämndens arbetsutskott föreslår:

Barn- och skolnämnden godkänner tillsynsrapporten från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av fristående förskolor 2023.

Sammanfattning av ärendet

Regelbunden tillsyn har 2023 genomförts av 9 huvudmän som tillsammans driver 14 fristående förskolor i kommunen. De granskade huvudmännen uppfyller kraven på ägar- och ledningskretsens insikt och samtliga personer inom respektive ägar- och ledningskrets har i övrigt bedömts lämpliga. Även samtliga juridiska personer har bedömts lämpliga. Samtliga granskade huvudmän bedöms i nuläget ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

De granskade förskolorna bedriver verksamhet i en trygg miljö och utbildningen utformas så att den omfattar de mål och riktlinjer som gäller. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på förskolornas egna gårdar, i de fall det finns, och i närområdet. En del av förskolorna har dock fått förslag på åtgärder för ökad barnsäkerhet, främst på den egna gården. Övervägande del av förskolorna har en anpassad lärmiljö som till stor del synliggör läroplansmålen. Varje verksamhet gavs i samband med tillsynen konkreta exempel på utvecklingsområden specifika för den egna verksamheten när det gäller lärmiljö samt mål och riktlinjer. I ett fall har en huvudman tilldelats en anmärkning gällande lärmiljön.

Tre verksamheter har en rektor som inte lever upp till behörighetskraven och alla huvudmän har inte formellt utsett en skolchef för verksamheten. En huvudman saknar revisor.

Granskningen har belyst vissa brister och utvecklingsbehov i olika omfattning främst gällande det systematiska kvalitetsarbetet och synliggörandet av jämställdhetsarbetet, men i viss mån även avseende huvudmännens rutiner för klagomålshantering. Tre huvudmän har fått föreläggande avseende det systematiska kvalitetsarbetet och två huvudmän har tilldelats en anmärkning.

Utöver den regelbundna tillsynen har under 2023 en förstagångstillsyn och tre lokalgranskningar genomförts. Inga brister framkom vid dessa granskningar. Två huvudmän från föregående års tillsyn har följts upp avseende det systematiska kvalitetsarbetet samt två förskolor avseende gårdsbesiktning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Uppföljning av tillsyn av fristående förskolor 2023

Bilaga 1. Tillsynsrapport från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av fristående förskolor 2023

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om barn- och skolnämndens arbetsutskott kan besluta i enlighet med barn- och utbildningskontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att barn- och skolnämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Tillsynsinspektörer

Registrator

Paragrafen är justerad

Barn- och utbildningskontoret

Handläggare: Gun Hedman Champdavoine
Therésa Hammarberg
Titel: Tillsynsinspektörer

Till: Barn- och skolnämndens arbetsutskott

Uppföljning tillsyn fristående förskolor 2023

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden godkänner tillsynsrapporten från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av fristående förskolor 2023.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Regelbunden tillsyn har 2023 genomförts av 9 huvudmän som tillsammans driver 14 fristående förskolor i kommunen. De granskade huvudmännen uppfyller kraven på ägar- och ledningskretsens insikt och samtliga personer inom respektive ägar- och ledningskrets har i övrigt bedömts lämpliga. Även samtliga juridiska personer har bedömts lämpliga. Samtliga granskade huvudmän bedöms i nuläget ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

De granskade förskolorna bedriver verksamhet i en trygg miljö och utbildningen utformas så att den omfattar de mål och riktlinjer som gäller. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på förskolornas egna gårdar, i de fall det finns, och i närområdet. En del av förskolorna har dock fått förslag på åtgärder för ökad barnsäkerhet, främst på den egna gården. Övervägande del av förskolorna har en anpassad lärmiljö som till stor del synliggör läroplansmålen. Varje verksamhet gavs i samband med tillsynen konkreta exempel på utvecklingsområden specifika för den egna verksamheten när det gäller lärmiljö samt mål och riktlinjer. I ett fall har en huvudman tilldelats en anmärkning gällande lärmiljön.

Tre verksamheter har en rektor som inte lever upp till behörighetskraven och alla huvudmän har inte formellt utsett en skolchef för verksamheten. En huvudman saknar revisor.

Granskningen har belyst vissa brister och utvecklingsbehov i olika omfattning främst gällande det systematiska kvalitetsarbetet och synliggörandet av jämställdhetsarbetet, men i viss mån även avseende huvudmännens rutiner för klagomålshantering. Tre huvudmän har fått föreläggande avseende det systematiska kvalitetsarbetet och två huvudmän har tilldelats en anmärkning.

Utöver den regelbundna tillsynen har under 2023 en förstagångstillsyn och tre lokalgranskningar genomförts. Inga brister framkom vid dessa granskningar. Två huvudmän från föregående års tillsyn har följts upp avseende det systematiska kvalitetsarbetet samt två förskolor avseende gårdsbesiktning.

Ärendet

Beskrivning

Norrtälje kommun har tillsyn över förskolor vars huvudman kommunen har godkänt och att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven i skollagen. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta beslut om eventuella åtgärder som

huvudmannen bör eller ska rätta till för att uppfylla de nationellt ställda kraven. Tillsynsbesluten ska ha en påföljande text som anger vilka bestämmelser i lagar och föreskrifter som ligger till grund för besluten och hur kommunen i egenskap av tillsynsmyndighet avser att följa upp att huvudmannen vidtar de åtgärder som behövs för att leva upp till dessa krav.

Barn- och skolnämnden beslutade 2022-11-28 § 84 om plan för tillsyn i de fristående förskolorna 2023. Enligt beslutet skulle tillsynen utföras som regelbunden tillsyn. 14 förskolor som drivs av 9 huvudmän skulle granskas och tillsynen skulle omfatta samtliga områden i läroplanen med ett särskilt fokus på förskolans arbete med matematik och teknik. En granskning av ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar skulle också genomföras.

Tillsynen påbörjades genom informationsinhämtning från respektive huvudman samt inhämtning av underlag avseende ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet. Därefter har verksamhetsbesök i de 14 förskolorna genomförts under våren och hösten 2023 med en efterföljande återkoppling. Huvudmannen har därefter fått ett beslut samt en beskrivande rapport. För två huvudmän har det formella beslutet ännu inte fattats.

Lagkrav

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2018:567

Koppling till gällande styrdokument

Läroplanen för förskolan Lpfö 18

Skolverkets Allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan 2017

Riktlinjer för tillsyn och annan myndighetsutövning av fristående förskolor och annan pedagogisk verksamhet i Norrtälje kommun, antagna av barn- och skolnämnden 2020-12-07 § 129.

Samberedning

Ärendet är berett på barn- och utbildningskontoret.

Förvaltningens analys och slutsatser

Samtliga granskade huvudmän bedöms uppfylla kraven avseende ägar- och ledningsprövning samt bedöms i nuläget ha ekonomiska förutsättningar. Dock är det vikande barnantalet är dock något som redan nu påverkar vissa verksamheter och som kan komma att påverka några huvudmäns ekonomi än mer nästa år. De ekonomiska förutsättningarna kan därför i vissa fall behöva följas upp under 2024.

Verksamheten vid de granskade förskolorna bedrivs i en trygg miljö och utbildningen utformas så att den omfattar de mål och riktlinjer som gäller för förskolan. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på förskolornas egna gårdar, i de fall det finns, och i närområdet. En del av förskolorna har fått förslag på åtgärder för ökad barnsäkerhet, främst på den egna gården. Det förutsätts att ansvarig huvudman regelbundet kontrollerar ute- och innemiljön och åtgärdar de brister som eventuellt identifieras.

Mer fokus har lagts på hur matematik och teknik synliggörs och lyfts fram i utbildningen. Det har gjorts genom fler ställda frågor på just matematik och teknik till rektor och förskollärare. Vad sedan lärmiljön har visat har sett olika ut. Många har under året 2023 haft fokus på framför allt vardagsteknik och hos en del förskolor har det synliggjorts mycket tydligt med utmanande mötesplatser som lockat till både utveckling och ett lärande. Däremot är det färre utmanande mötesplatser vad gäller matematik, men det är ett ämne som språkas och lyfts dagligen vid flera tillfällen i utbildningen, dock skiljer det sig utvecklingsmässigt i hur långt man kan utmana barnen. Övervägande del förskolor har en anpassad lärmiljö som till stor del synliggör läroplansmålen. I ett fall har en huvudman har fått en anmärkning i denna del. I syfte att höja kvaliteten ytterligare, gavs varje verksamhet i samband med tillsynen konkreta exempel på utvecklingsområden specifika för den egna verksamheten när det gäller lärmiljö samt mål och riktlinjer.

2023 års granskning har också belyst vissa brister och ett utvecklingsbehov i olika omfattning hos de granskade huvudmännen, främst gällande det systematiska kvalitetsarbetet och synliggörandet av jämställdhetsarbetet, men i viss mån även avseende huvudmännens rutiner för klagomålshantering. Tre huvudmän har fått föreläggande avseende det systematiska kvalitetsarbetet och två huvudmän har tilldelats en anmärkning. Majoriteten huvudmän deltar i olika omfattning och på olika sätt i Förskolan i fokus pågående arbete med analys.

Tre verksamheter har en rektor som inte lever upp till behörighetskraven och alla huvudmän har inte formellt utsett en skolchef för verksamheten. En huvudman saknar revisor. En huvudman har fått föreläggande avseende mottagande. Samtliga huvudmän kommer att följas upp.

Tidplaner

Ärendet behandlas i arbetsutskottet den 4 december 2023

Beslut i Barn- och skolnämnden den 18 december 2023

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Erik Lundin
Enhetschef myndighetsutövning och kansli
Barn- och utbildningskontoret

Bilagor

Bilaga 1. Tillsynsrapport från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av fristående förskolor 2023

Beslut skickas till

Tillsynsinspektörer
Registrator

Handläggare: Gun Hedman Champdavoine/Therésa Hammarberg
Titel: Tillsynsinspektörer

Tillsynsrapport från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av fristående förskolor 2023

Sammanfattning

Norrtälje kommun har under 2023 genomfört regelbunden tillsyn av 9 huvudmän som tillsammans driver 14 fristående förskolor i kommunen.

Det har i den regelbundna tillsynen inte framkommit annat än att ägar- och ledningskretsen hos samtliga granskade huvudmän genom erfarenhet eller på annat sätt förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare har samtliga personer inom respektive ägar- och ledningskrets i övrigt bedömts lämpliga. Även den juridiska personen har i samtliga granskningar bedömts lämplig. Det har av underlaget i granskningen inte heller framkommit annat än att samtliga huvudmän har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Verksamheten vid de granskade förskolorna bedrivs i en trygg miljö och utbildningen utformas så att den omfattar de mål och riktlinjer som gäller för förskolan. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på förskolornas egna gårdar, i de fall det finns, och i närområdet. En del av förskolorna har dock fått förslag på åtgärder för ökad barnsäkerhet, främst på den egna gården. Det förutsätts att ansvarig huvudman regelbundet kontrollerar ute- och innemiljön och åtgärdar de brister som eventuellt identifieras. Alla verksamheter har fått konkreta förslag på utvecklingsområden i den del som avser mål och riktlinjer. Övervägande del av förskolorna har en anpassad lärmiljö som till stor del synliggör läroplansmålen. I ett fall har en huvudman tilldelats en anmärkning gällande lärmiljön. Tre verksamheter har en rektor som inte lever upp till behörighetskraven och alla huvudmän har inte formellt utsett en skolchef för verksamheten. En huvudman saknar revisor.

2023 års granskning har också belyst vissa brister och ett utvecklingsbehov i olika omfattning hos de granskade huvudmännen, främst gällande det systematiska kvalitetsarbetet och synliggörandet av jämställdhetsarbetet, men i viss mån även avseende huvudmännens rutiner för klagomålshantering. Tre huvudmän har fått föreläggande avseende det systematiska kvalitetsarbetet och två huvudmän har tilldelats en anmärkning. Dessa kommer att följas upp vid olika tidpunkter.

Utöver den regelbundna tillsynen har under 2023 en förstagångstillsyn och tre lokalgranskningar genomförts, varav en i samband med en etableringskontroll av en ny fristående förskola och övriga i samband med tillfällig utökning av lokal och antal barn eller permanent utökning och utbyggnation. Två huvudmän från föregående års tillsyn har följts upp avseende det systematiska kvalitetsarbetet samt två förskolor avseende gårdsbesiktning.

Inledning

Barn- och skolnämnden beslutade 2022-11-28 § 84 om plan för tillsyn i de fristående förskolorna 2023. Enligt beslutet skulle tillsynen utföras som regelbunden tillsyn. 14 förskolor som drivs av 9 huvudmän skulle granskas och tillsynen skulle omfatta samtliga områden i läroplanen med ett särskilt fokus på förskolans arbete med matematik och teknik. En granskning av ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar skulle också genomföras.

Tillsynen påbörjades genom informationsinhämtning från respektive huvudman samt inhämtning av underlag avseende ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet från Polis, SKV, KFM och kreditupplysningsföretag. Därefter har verksamhetsbesök i de 14 förskolorna genomförts under våren och hösten 2023. Besöken på förskolan innefattade en rundvandring/visning av förskolans lokaler och gård, intervjuer med representant/-er för huvudman, rektor och med förskollärare samt observationer av verksamheten. Besöket sammanfattades i slutet av dagen och en digital återkoppling på tillsynen i sin helhet genomfördes några dagar efter besöket. Huvudmannen har därefter fått ett beslut samt en beskrivande rapport. För två huvudmän har det formella beslutet ännu inte fattats.

Norrtälje kommun har tillsyn över förskolor vars huvudman kommunen har godkänt och att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven i skollagen¹. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den huvudman och verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta beslut om eventuella åtgärder som huvudmannen bör eller ska rätta till för att uppfylla de nationellt ställda kraven. Tillsynsbesluten ska ha en påföljande text som anger vilka bestämmelser i lagar och föreskrifter som ligger till grund för besluten och hur kommunen i egenskap av tillsynsmyndighet avser att följa upp att huvudmannen vidtar de åtgärder som behövs för att leva upp till dessa krav.

1. Vid ringa överträdelse kan kommunen avstå från ingripande² om överträdelsen är ringa eller när den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse.
2. Vid mindre allvarliga överträdelser kan kommunen meddela en anmärkning³.
3. Om verksamheten inte uppfyller de nationellt ställda kraven kan kommunen förelägga⁴ huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter. Ett föreläggande som inte åtgärdas av huvudmannen kan förenas med vite.
4. Kommunen kan vid svåra överträdelser återkalla ett godkännande för en huvudman⁵.

Efter tillsynen får huvudmannen tid att åtgärda eventuella brister innan Norrtälje kommun följer upp beslutet.

Följande lagar och styrdokument reglerar förskoleverksamheten:

1 Skollagen 26 kap. 4 § och 2 kap. 5 och 5 b §§

2 Skollagen 26 kap. 12 §

3 Skollagen 26 kap. 11 §

4 Skollagen 26 kap. 10 och 27 §§

5 Skollagen 26 kap. 13, 15 och 16 §

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2018:567

Läroplanen för förskolan Lpfö 18

Skolverkets Allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan 2017

Riktlinjer för tillsyn och annan myndighetsutövning av fristående förskolor och annan pedagogisk verksamhet i Norrtälje kommun, antagna av barn- och skolnämnden 2020-12-07 § 129

Tillsynens främsta uppgift är att verka förebyggande.⁶ Norrtälje kommun har därför ett antal aktiviteter gällande råd, information och kompetensutveckling för att på så sätt säkra kvaliteten i förskolan i syfte att alla barn i kommunen ska erbjudas en likvärdig förskola.

Plan och metod för 2023

Underlag för granskningen har inhämtats från huvudmannen i form av redogörelser från huvudman, rektor respektive förskollärare, pedagogisk dokumentation, förskolans olika skriftliga rutiner och kvalitetsredovisning samt protokoll över genomförd barnsäkerhetsgenomgång.

Underlag för ägar- och ledningsprövning har, förutom från respektive huvudman i form av redogörelser och underlag såsom exempelvis registreringsbevis från Bolagsverket, aktiebok, bolagsordning, stadgar och årsredovisning, även inhämtats från kreditupplysningsföretaget Creditsafe, Polismyndigheten, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten.

Därefter har verksamhetsbesök i de 14 förskolorna genomförts under våren och hösten 2023. Besök på förskolan innefattade en rundvandring och granskning av förskolans lokaler, gård och lärmiljö, intervjuer med representant/-er för huvudman, rektor och förskollärare samt observationer av verksamhet med barnen. Besöket sammanfattades i slutet av dagen och en digital återkoppling på tillsynen i sin helhet genomfördes några dagar efter besöket. Huvudman och rektor har därefter fått ett beslut samt en beskrivande rapport. För två huvudmän har det formella beslutet ännu inte fattats.

Resultat

Norrtälje kommun hade vid årsskiftet 2022/2023, 39 verksamma fristående förskolor fördelade på 29 huvudmän. Under vintern 2023 öppnade ytterligare en huvudman en ny förskola. En huvudman kommer att avsluta sin verksamhet i december 2023. I oktober 2022 var 2 805 barn inskrivna i förskolan i Norrtälje kommun. 48, 6 % av barnen var inskrivna i kommunens fristående förskolor. I maj 2023 hade antalet barn inskrivna i förskolan ökat till 3 124. Andelen barn inskrivna i fristående förskolor hade ökat till 49, 8%.

	Antal	Andelar

Totalt antal inskrivna barn i förskola i Norrtälje kommun maj 2023	3 124	
Enskild huvudman	1 557	49,8 %
Kommunal huvudman	1 567	50,2 %

Granskade huvudmän och förskolor i den regelbundna tillsynen

Norrtälje kommun har under 2023 genomfört tillsyn av 9 huvudmän som tillsammans driver 14 fristående förskolor i kommunen.

Huvudman	Förskola
Lilltjäppans förskola AB	Lilltjäppans förskola
Trio AB	Förskolan Fifulur
Trio AB	Förskolan Hoppitoss
Trio AB	Förskolan Killevipp
Trio AB	Förskolan Krumilur
Montessori i Norrtälje AB	Montessoriförskolan Amörinen
Montessori i Norrtälje AB	Montessoriförskolan Grind
Montessori i Norrtälje AB	Montessoriförskolan Grossgårdet
Ann-Charlotte Jansson, enskild firma	Förskolan Uteleken
Rövarborgens förskola, ekonomisk förening	Rövarborgens förskola
Ekens förskola Personalkooperativ, ekonomisk förening	Ekens förskola
Bambino Kooperativa Montessoriförskola, ekonomisk förening	Montessoriförskolan Bambino
Personalkooperativet Vintergatans förskola, ekonomisk förening	Vintergatans förskola
Smörblomman, ekonomisk förening	Smörblommans förskola

Kort fakta om de 14 förskolorna i den regelbundna tillsynen (vid tidpunkten för tillsynen)

- Totalt antal inskrivna barn: 369
- Antal förskolor med legitimerad förskollärare: 14
- Totalt antal legitimerade förskollärare: 22
- Snitt antal barn per förskollärare: 16, 8
- Snitt antal barn per årsarbetare: 4,7
- Inomhusyta per barn: 6,8 till 17, 5 kvm per barn

- Utomhusyta/barn: 30 – 93,8 kvm (*Alla förskolor har dock inte egen gård i direkt anslutning till förskolan och uppgifter om yta saknas för ett par förskolor*)
- Antal förskolor med tillagningskök: 5
- Antal förskolor med mottagningskök: 9

Bedömning vid regelbunden tillsyn

Granskning huvudman	Uppfyller kraven	
	Antal	Andel
Ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet	9	100 %
Huvudmannens ekonomiska förutsättningar i nuläget	9	100 %
<i>Planerad uppföljning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar under våren 2024</i>	1	11 %
<i>Eventuell uppföljning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar beroende på barnantal till hösten 2024</i>	3	33 %

Granskning enhet	Uppfyller kraven		Fått förslag på utvecklingsområden	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Bedriver ett systematiskt arbete med barnsäkerhet	14	100 %	8	57 %

Granskning enhet	Uppfyller kraven men har fått förslag på utvecklingsområden		Uppfyller inte kraven fullt ut	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Lärmiljö	13	92,9 %	1	7,1 %

Granskning huvudman	Uppfyller kraven har men fått förslag på utvecklingsområden		Uppfyller inte kraven	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Systematiskt kvalitetsarbete	4	44,4 %	5	55,6%

Granskning huvudman	Har rutiner		Fått förslag på utvecklingsområden	
	Antal	Andel	Antal	Andel

Rutiner för klagomålshantering	9	100 %	5	55,6 %
--------------------------------	---	-------	---	--------

Granskning huvudman	Uppfyller kraven		Uppfyller inte kraven	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Behörighetskrav rektor	6	66,7 %	3	33,3 %
Personal	9	100 %	0	0 %
Skolchef	4	44,4 %	5	55,6 %

Granskning enhet	Uppfyller kraven		Fått förslag på utvecklingsområden	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Mål och riktlinjer	14	100 %	14	100 %

Tillsynsresultat avseende ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar⁷.

En enskild får efter ansökan godkännas som huvudman för förskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Det krävs även att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges nedan bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. Sedan den 1 januari 2023 gäller också att den juridiska personen ska bedömas lämplig. Prövningen ska sammantaget avse;

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter,
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och
4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Det har i tillsynen inte framkommit annat än att ägar- och ledningskretsen hos samtliga granskade huvudmän genom erfarenhet eller på annat sätt förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare har samtliga personer inom respektive ägar- och ledningskrets i övrigt bedömts lämpliga. Även samtliga juridiska personer har bedömts lämpliga. Det har av underlaget inte heller framkommit annat än att samtliga huvudmän i nuläget har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Med anledning av vikande barnantal kommer några huvudmän att följas upp i denna del under 2024.

Tillsynsresultat avseende lokaler, lärmiljö och barnsäkerhet

⁷ Skollagen 2 kap. 5 och 5 a-b §§

Verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler och barnen ska erbjudas en trygg omsorg i en god inne- och utemiljö⁸. Verksamheten vid de olika förskolorna bedrivs i en trygg lek- och lärorik miljö. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på den egna gården och/eller i närområdet. Samtliga huvudmän genomför i olika form en egenkontroll av barnsäkerheten och gårdsbesiktningar på förskolorna. Sju av förskolorna har dock fått förslag på åtgärder för ökad barnsäkerhet, främst på den egna gården. Det förutsätts att ansvarig huvudman regelbundet kontrollerar ute- och inomhusmiljön och åtgärdar de brister som eventuellt identifieras.

Majoriteten förskolor har en anpassad lärmiljö som till stor del synliggör läroplansmålen. I syfte att höja kvaliteten ytterligare, gavs varje förskola konkreta exempel på utvecklingsområden specifika för den egna verksamheten gällande lärmiljön. I ett fall har huvudmannen tilldelats en anmärkning i denna del.

Tillsynsresultat avseende systematiskt kvalitetsarbete⁹

Det kan konstateras att det på samtliga förskolor bedrivs ett kvalitetsarbete samt att det i olika omfattning finns rutiner och en struktur med olika mallar. I tre fall har kommunen förelagt huvudmannen då det brister i dokumentationen av de olika delarna och/eller arbetet inte genomförs på de olika nivåerna. Två huvudmän har tilldelats en anmärkning då bristerna var av mindre allvarlig karaktär. Resterande fem huvudmän har fått förslag på utvecklingsområden, bland annat handlar det om att utveckla dokumentation, analys samt att synliggöra och sammanfatta verksamhetens arbete med jämställdhet i kvalitetsredovisningen på ett tydligare sätt.

Tillsynsresultat avseende huvudmannens rutiner för klagomålshantering

En huvudman ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen.¹⁰ Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt. Huvudmannen ska också aktivt verka för att rutinerna är kända bland vårdnadshavare och personal.

Av tillsynen framgår att samtliga huvudmän har rutiner för klagomålshantering och verkar aktivt för att dessa ska vara kända i verksamheten. Ett visst utvecklingsbehov på området har dock noterats för flera av huvudmännen. Dessa har i denna del fått förslag på utvecklingsområden.

Tillsynsresultat avseende rektor, personal och skolchef¹¹

Rektorerna på majoriteten granskade förskolor bedöms ha den behörighet och kompetens som krävs. De leder och samordnar det pedagogiska arbetet vid förskolorna. Samtliga förskolor har anställd personal som uppfyller skollagens krav och det finns förskollärare vid alla enheter. Tre huvudmän har dock förelagts då det framgår att rektor inte har pedagogisk insikt genom utbildning på eftergymnasial nivå.

Tillsynsresultat avseende mål och riktlinjer¹²

⁸ Skollagen 1 kap. 3 §, 2 kap. 35 §, 8 kap. 2 och 8 §§ samt Lpfö 18

⁹ Skollagen 1 kap. 3 § och 4 kap. 3-8 §§

¹⁰ Skollagen 4 kap. 8 §

¹¹ Skollagen 1 kap. 3 §, 2 kap. 8, 8 a, 9-15 och 17-18 §§ samt Lpfö

¹² Skollagen 1 kap. 3 §, 2 kap. 8 och 15 §§, 8 kap. 2, 8 och 10 §§ samt Lpfö

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att samtliga verksamheter uppfyller författningarnas krav. Läroplanen ligger till grund för arbetet i förskolorna och såväl planerade som spontana målstyrda undervisningstillfällen genomförs inom alla ämnesområden. Det bedrivs ett aktivt och medvetet arbete med jämställdhet på förskolorna även om detta inte i samtliga fall synliggörs i det systematiska kvalitetsarbetet. Förskolorna arbetar även aktivt med flerspråkiga barns språkutveckling på olika sätt.

I syfte att höja kvaliteten ytterligare, gavs varje verksamhet vid den uppföljande återkopplingen ett par konkreta exempel på utvecklingsområden specifika för den egna verksamheten. Exempel på detta kan bland annat vara att skapa eller utveckla en pedagogisk dokumentationsvägg, synliggöra förskolans syfte och läroplansmålen ännu mer i den fysiska lärmiljön, utveckla användandet av bildstöd samt utveckla lärmiljön utomhus.

Övrigt

En huvudman uppfyller inte skollagens krav på mottagande. Huvudmannen har förelagts att på sikt komma till rätta med bristen.

En huvudman saknar revisor trots att kraven för revisor är uppfyllda. Detta kommer att följas upp.

Övriga granskningar

Genomförd förstagångstillsyn, etableringskontroll och lokalgranskning

JENSEN education School AB (förstagångstillsyn)	JENSEN förskola Vigelsjö
Norlandia förskolor Knivsta AB (etableringskontroll)	Norlandia förskolor Lilla Rospiggen
Borrhagens Förskola AB (lokalgranskning)	Borrhagens förskola
Fröstugan Ekonomisk förening (lokalgranskning)	Fröstugan förskola

När det gäller förstagångstillsynen, etableringskontrollen och lokalgranskningarna framkom inga brister.

Den huvudman som fått föreläggande i föregående års tillsyn avseende det systematiska kvalitetsarbetet har under sommaren/hösten inkommit med delredovisningar av sitt arbete och fått återkoppling på detta. Huvudmannens arbete kommer att följas upp vid ännu ett tillfälle 2024.

Råd och vägledning utanför tillsyn samt andra händelser

Den tidigare satsningen som påbörjades 2019 och som finansieras av statsbidraget *Kvalitetssäkrande åtgärder för förskolan* har fortsatt under 2023. Barn-och utbildningskontoret har under 2023 bjudit in samtliga rektorer från fristående verksamheter till två fysiska möten under våren 2023 och ett fysiskt möte under hösten 2023. Ytterligare ett fysiskt möte kan komma att planeras in. Vid dessa möten har projektledaren för den pågående satsningen *Förskolan i fokus* haft punkter på dagordningen. Andra

informationspunkter har bland annat handlat om ny lagstiftning, Norrtälje kommuns utbildningsenkät, köhantering och regelverk, ekonomi, budget, barnunderlag samt tillsyn.

De enskilda huvudmännen och rektorerna har också utnyttjat möjligheten till råd och vägledning genom telefonsamtal och e-post till Barn-och utbildningskontoret.

Händelser

- Under 2023 har en ny förskola startat i kommunen. En etableringskontroll med lokalgranskning genomfördes inför verksamhetsstart.
- En förstagångstillsyn av en förskola som startade 2022 har genomförts.
- En befintlig förskola har byggt ut och permanent utökat sin verksamhet. En lokalgranskning har genomförts i samband med detta.
- En befintlig förskola har permanent utökat sin verksamhet med mindre antal barn.
- En befintlig förskola har tillfälligt bytt lokal under en tidsbegränsad period.
- Ett tiotal förskolor har fått beviljat att tillfälligt utöka sin verksamhet, en av dessa har även tillfälligt utökat lokalen.
- Ett tiotal anmälningar om ändring i ägar- och ledningskrets har kommit in och hanterats.
- Två formella klagomål från vårdnadshavare avseende verksamhet i fristående förskolor har inkommit och hanterats under 2023. I ett fall har felaktig köhantering uppmärksammats internt. Utöver detta har en handfull vårdnadshavare hört av sig angående fristående förskolors agerande i olika frågor.
- En huvudman avslutar sin verksamhet i december 2023.
- Fem förskolor har fått ny rektor under året. Ett av dessa rektorsbyten uppmärksammades i samband med den regelbundna tillsynen.
- En ansökan om permanent utökad verksamhet har kommit in och är under handläggning.

Diskussion

Samtliga granskade huvudmän bedöms uppfylla kraven avseende ägar- och ledningsprovning samt bedöms i nuläget ha ekonomiska förutsättningar. Dock är det vikande barnantalet är dock något som redan nu påverkar vissa verksamheter och som kan komma att påverka några huvudmäns ekonomi än mer nästa år. De ekonomiska förutsättningarna kan därför i vissa fall behöva följas upp under 2024.

Verksamheten vid de granskade förskolorna bedrivs i en trygg miljö och utbildningen utformas så att den omfattar de mål och riktlinjer som gäller för förskolan. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på förskolornas egna gårdar, i de fall det finns, och i närområdet. En del av förskolorna har fått förslag på åtgärder för ökad barnsäkerhet, främst på den egna gården. Det förutsätts att ansvarig huvudman regelbundet kontrollerar ute- och innemiljön och åtgärdar de brister som eventuellt identifieras.

Mer fokus har lagts på hur matematik och teknik synliggörs och lyfts fram i utbildningen. Det har gjorts genom fler ställda frågor på just matematik och teknik till rektor och förskollärare. Vad sedan lärmiljön har visat har sett olika ut. Många har under året 2023 haft fokus på framför allt vardagsteknik och hos en del förskolor har det synliggjorts mycket tydligt med utmanande mötesplatser som lockat till både utveckling och ett lärande. Däremot är det färre utmanande mötesplatser vad gäller matematik, men det är ett ämne som språkas och lyfts dagligen vid flera tillfällen i utbildningen, dock skiljer det sig utvecklingsmässigt i hur långt man kan utmana barnen. Övervägande del förskolor har en anpassad lärmiljö som till stor del synliggör läroplansmålen. I ett fall har en huvudman har fått en anmärkning i denna del. I syfte att höja kvaliteten ytterligare, gavs varje verksamhet i samband med tillsynen konkreta exempel på utvecklingsområden specifika för den egna verksamheten när det gäller lärmiljö samt mål och riktlinjer.

2023 års granskning har också belyst vissa brister och ett utvecklingsbehov i olika omfattning hos de granskade huvudmännen, främst gällande det systematiska kvalitetsarbetet och synliggörandet av jämställdhetsarbetet, men i viss mån även avseende huvudmännens rutiner för klagomålshantering. Tre huvudmän har fått föreläggande avseende det systematiska kvalitetsarbetet och två huvudmän har tilldelats en anmärkning. Majoriteten huvudmän deltar i olika omfattning och på olika sätt i Förskolan i fokus pågående arbete med analys.

Tre verksamheter har en rektor som inte lever upp till behörighetskraven och alla huvudmän har inte formellt utsett en skolchef för verksamheten. En huvudman saknar revisor. En huvudman har fått föreläggande avseende mottagande. Samtliga huvudmän kommer att följas upp.